

PRIORITY

AKČNÉHO PLÁNU OZ KR BR POĽANA

BIOSFÉRICKÁ REZERVÁCIA POĽANA

ROZVOJOVÁ FUNKCIA

PRIORITA 2: PODPORA AKTIVÍT ČLOVEKA V ÚZEMÍ

2. OPATRENIE	2. AKTIVITA
2.1 Sieťovanie stakeholdrov	2.1.1. Sieťovanie lokálnych producentov, podnikateľov a služieb v BR Poľana - využitie súčasných databáz a ich prelinkovanie s BR Poľana
2.2. Participácia na tvorbe produktov prírodného turizmu	2.2.1. Analýza existujúcich produktov prírodného turizmu v BR Poľana v spolupráci s OOCRkami, MASkami, BBSK,UMB, podnikateľmi a ďalšími zainteresovanými subjektmi
	2.2.2. Spolutorba a rozvoj produktov prírodného turizmu v BR Poľana v spolupráci s OOCRkami, MASkami, BBSK, UMB, podnikateľmi a ďalšími zainteresovanými subjektmi (turistický mobiliár, služby a atrakcie pre turistov a iné)
2.3. Spolupráca so samosprávami a KST pri úprave turistických chodníkov, dopĺňania turistického mobiliáru a interpretácii hodnôt BR Poľana	2.3.1. Vyčistenie cisterny na Kalamárke
	2.3.2. Zriadenie lokality, predstavujúcej "srdce Poľany" Osadenie kamenného srdca v Kyslinkách
	2.3.3. Oprava bývalých mostov železničky v Hrochotskej doline
	2.3.4. Zriadenie pietneho miesta na pamiatku významným (už nežijúcim) ľuďom, pôsobiacim na Poľane
	2.3.5. Obnova ďalších vojenských bunkrov na Poľane
	2.3.6. Obnova ďalších kolíb a senníkov v spolupráci s Lesmi SR
2.4. Zachovávanie a rozvoj tradícií, remesiel a folklóru	2.4.1. Organizácia (spoluorganizácia) kultúrnych podujatiach v regióne a podpora mladých talentov

PRIORITA 3: PODPORA REGIONÁLNYCH POLITÍK V ZMYSLE ROZVOJA BR POĽANA

3. OPATRENIE	3. AKTIVITA
3.1. Implementovanie Medzivládneho Programu MAB v strategických dokumentoch miestnych samospráv a VÚC	3.1.1. Participácia pri tvorbe strategických rozvojových dokumentov (obcí, miest, regiónu) v rámci BR Poľana s dôrazom na inklúziu Programu MAB

PRIORITA 4: FUNKČNÝ MODEL PARTICIPATÍVNEHO SPRÁVOVANIA

4. OPATRENIE	4. AKTIVITA
4.1. Implementácia funkčného modelu koordinačnej rady	4.1.1. Pravidelné stretnutia OZ KR BR Poľana (výjadzové rokovania)
4.2. Vytvorenie plánu udržateľnosti funkčného participatívneho modelu	4.2.1. Vytvorenie plánu financovania AP
	4.2.2. Vytvorenie personálneho zabezpečenia fungovania OZ KR BR Poľana
	4.2.3. Vyhodnotenie 10 ročného obdobia a spracovanie periodického hodnotenia

LOGISTICKÁ FUNKCIA

PRIORITA 5: PODPORA VEDY A VÝSKUMU

5. OPATRENIE	5. AKTIVITA
5.1. Systematické plánovanie a sústredenie potrebných výskumných aktivít v BR	5.1.1. Vytvorenie vedeckej rady
	5.1.2. Vytvorenie téz (zoznam tématických okruhov), harmonogramu priorít pre výskumné aktivity v BR Poľana (škody na lesných porastoch spôsobených raticovou zverou, lesný ekosystém - klimatické zmeny....)
	5.1.3. Pravidelné konzultácie zástupcov KR BR s vedeckou radou
	5.1.4. Príprava projektov podporujúcich občiansku vedu a zapojenie verejnosti a stakeholdrov
5.2. Koordinácia výskumu a jeho prepojenie s praxou	5.2.1. Tvorba databázy výstupov výskumov v BR Poľana
	5.2.2. Príprava a implementácia spoločných projektov a aplikačného výskumu s výskumnými inštitúciami a partnermi (z praxe)
	5.2.3. Podpora socio-ekonomického výskumu

PRIORITA 6: PROPAGÁCIA, VZDELÁVANIE, INFORMOVANOSŤ

6. OPATRENIE	6. AKTIVITA
6.1. Výchova a budovanie vzťahu k územiu	6.1.1. Systematická environmentálna výchova a tvorba programov o BR Poľana
	6.1.2. Praktizovanie "mobilnej biosférickej rezervácie" pre mládež, stakeholdrov a sprevádzanie aj bezzásahových zónach (NPR Zadná Poľana)
	6.1.3. Zavedenie informačného dňa pre pedagógov
	6.1.4. Podpora a mentoring mládežníckych projektov a iniciatív v mestách a obciach v BR Poľana
	6.1.5. Spolupráca s organizáciami pracujúcimi s mládežou
	6.1.6. Organizovanie súťaží, umeleckých workshopy a výstav z územia
6.2. Zvyšovanie povedomia o BR	6.2.1. Účasť značky BR Poľana na verejných podujatiach v regióne so vzdelávacími aktivitami
	6.2.2. Umiestňovanie článkov o BR Poľana v novinách miest a obcí
	6.2.3. Využívanie sociálnych sietí a oslovenie známych influencerov pre propagáciu značky BR Poľana
	6.2.4. Organizovanie DOD BR Poľana
	6.2.5. Tvorba a distribúcia propagačných materiálov
	6.2.6. Označovanie územia BR Poľana (informačné panely)
	6.2.7. Spolupráca s médiami pri propagácii hodnôt BR Poľana

6.3. Budovanie regionálnej identity v zmysle značky UNESCO

6.3.1. Označovanie partnerov BR Poľana (vlajky)

6.3.2. Publikovanie informácií o BR na weboch obcí

6.3.3. Ponuka a realizácia školení zamestnancov TIC o území BR Poľana

6.4 Sieťovanie s BR na Slovensku

6.5.1. Spolupráca so SV MAB a SK UNESCO

6.5.2. Príprava vzdelávacích a kultúrnych projektov pre prepojenie BR na Slovensku

6.5. Vytváranie medzinárodnej spolupráce

6.4.1. Vytváranie spoločných projektov v rámci Svetovej siete biosférických rezervácií

OCHRANNÁ FUNKCIA

PRIORITA 1: OCHRANA A ZACHOVÁVANIE BIODIVERZITY

1. OPATRENIE	1. AKTIVITA
1.1 Zachovanie prírodných hodnôt v Biosférickej rezervácii Poľana a zabezpečenie kontinuity prírodných procesov na území BR	1.1.1. Zabezpečenie mapovania druhov a biotopov
	1.1.2. Monitoring významných druhov (vybrané druhy cicavcov, vtákov, bezstavovcov, rastlín) a biotopov
	1.1.3. Zabezpečenie výskumu a monitoringu v jadrovej zóne BR Poľana: NPR Ľubietovský vepor, NPR Hrončecký grúň, NPR Zadná Poľana, PR Vrchslatina, PR Havranie skaly
	1.1.4. Zabezpečenie optimálneho využívania trvalo trávnych porastov (TTP) v BR Poľana - kosenie alebo pasenie v nárazníkovej zóne: Horná Chrapková, Vrchdetva, Hrochotská Bukovina, Majerová, Ľubietovská Bukovina a v prechodovej zóne: Hrochotská dolina
	1.1.5. Zabezpečenie citlivého obhospodarovania genofondových plôch a maloplošných chránených území v nárazníkovej zóne BR Poľana: CHA Dolná Zálomská, PR Príslopy; a obnova pasenia na Príslopoch
	1.1.6. Zabezpečenie ochrany vybraných biotopov na kontakte prechodovej zóny (CHA Pstruša, CHA Hrončičačka) - prečistenie kanálov a úprava vodného režimu, Hradné lúky kosenie
	1.1.7. Zlepšovanie stavu lesných biotopov v územiach európskeho významu uplatňovaním princípov PBHL a zásad hospodárenia v biotopoch EV (2., 3. SOP): UEV : Hrbatá lúčka, Koryto mimo 5. stupňa, Kopa, Detviansky potok, Močidlianska skala, Repiská, Poľana mimo 4. a 5. stupňa
	1.1.8. Manažment a monitoring veľkých šeliem (medveď hnedý, vlk dravý)
	1.1.9. Úzka spolupráca so stakeholdrami pri riešení možných konfliktov medzi ochranou prírody a inými záujmami
	1.1.10. Vypracovanie a prejednanie programu starostlivosti o CHKO Poľana
	1.1.11. Spolupráca so samosprávami, užívateľmi a majiteľmi pozemkov pri odstraňovaní inváznych druhov
	1.1.12.Udržanie priaznivého stavu vybraných hniezdných lokalít strakoša kolesára (výpožičky hospodárskej techniky pre užívateľov)
	1.1.13. Podpora chovu hospodárskych zvierat
1.2 Adaptácia na zmenu klímy a zmierňovanie jej následkov (lesníctvo, poľnohospodárstvo)	1.1.14. Príprava návrhu a prerokovanie novej zonácie BR Poľana (prechodová zóna)
	1.2.1 Podpora a využívanie prirodzeného zmladenia prípravných drevín (breza, osika, rakyta, jarabina) v lokalitách náročnejších na zalesnenie, pri zalesňovaní uplatňovať pôvodné druhy drevín vhodné pre danú lokalitu
	1.2.2. Výchova porastov aj v neskoršom veku zameraná na štrukturálnu a priestorovú diferenciáciu

1.3. Komplexný prístup k rozhodovaniu o budúcom využití krajiny v súvislosti s pôvodným rázom krajiny (nárazníková a prechodová zóna)

1.3.1. Komunikácia so samosprávami a expertmi v oblasti urbanizmu a krajinného plánovania - podpora pri tvorbe regulatív UPN (Preferovanie poľnohospodárskej pôdy pred výstavbou, uplatňovanie tradičnej architektúry i vzhľadu krajiny)

1.3.2. Podpora a osвета pri tvorbe krajinnoekologických plánov a MÚSES miest a obcí

1.3.4. Rokovanie KR BR s ŠOP SR ohľadom nastavenia podmienok dotácií PPA a MPaRV SR. (sklonovitosť terénu, nastavenie dotácií zvlášť pre udržanie pôvodného rázu krajiny)

1.3.5. Hľadanie stimulov a odstránenie prekážok brániacim tradičnému hospodáreniu - projekty pre podporu miestnych obyvateľov, ktorí hospodária na malej výmere, ale z hľadiska zachovania biodiverzity majú veľký význam

1.4. Udržateľný manažment vodných zdrojov

1.4.1. Príprava projektu pre obnovu časti odrážok v predhorí Poľany

1.4.2 Podpora budovania vodozadržných opatrení v spolupráci s obcami

RIZIKÁ

OCHRANNÁ FUNKCIA

PRIORITA 1: OCHRANA A ZACHOVÁVANIE BIODIVERZITY

- Strata, degradácia a fragmentácia biotopov
- Nedostatočné personálne a finančné kapacity na mapovanie a výskum a monitoring druhov a biotopov
- Zmeny v legislatíve
- Presadzovanie záujmov rôznych podnikateľských skupín
- Strata biodiverzity
- Strata identity krajiny
- Znižovanie úrodnosti pôdy
- Fluktuácia pracovníkov na radiacich postoch, neodbornosť
- Zánik tradičných lazníckych osídlení a strata zaujímavých lokalít s historickou hodnotou zachytávajúcich pôvodný spôsob života a urbanizmus krajiny Podpoľania
- Nezáujem inštitúcií riešiť tému nastavenia dotácií
- Nedostatočné grantové výzvy
- Nezáujem obhospodarovateľov
- Administratívne prekážky
- Nedostatočné nevyužívanie trvalých trávnych porastov
- Slabá angažovanosť miestnych obyvateľov, majiteľov, obhospodarovateľov pozemkov

ROZVOJOVÁ FUNKCIA

PRIORITA 2: PODPORA AKTIVÍT ČLOVEKA V ÚZEMÍ

PRIORITA 3: PODPORA REGIONÁLNYCH POLITÍK V ZMYSLE ROZVOJA BR POĽANA

PRIORITA 4: FUNKČNÝ MODEL PARTICIPATÍVNEHO SPRÁVOVANIA

- Zhoršovanie socio-ekonomických podmienok obyvateľstva
- Znižovanie počtu trvalo žijúcich obyvateľov, ktorí by v území hospodárili
- Neochota a nespolupráca vlastníkov pozemkov pri realizácii rozvojových aktivít
- Legislatívne prekážky (legislatívna úprava fungovania a podpory BR na Slovensku z pohľadu vlády)
- Strata autorít a neakceptovanie prítomnosti BR Poľana a Programu MAB
- Oslabenie postavenia BR Poľana v Svetovej sieti BR
- Politika štátu v oblasti ochrany prírody

LOGISTICKÁ FUNKCIA

PRIORITA 5: PODPORA VEDY A VÝSKUMU

PRIORITA 6: PROPAGÁCIA, VZDELÁVANIE, INFORMOVANOSŤ

- Nedostatočná spätná väzba
- Neochota spolupráce vedeckých inštitúcií
- Finančný deficit